

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. Jovánovits József.

Főmunkatárs:

Dr. Kiss Dezső.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Keziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Március 15-én.

Sűrű, ködös sötétség borult magyar hazánk fölé.

Az ország napról-napra süllyedt. A magyar elveszítette nemzeti létét, mert kivetkőztették nemzeti saját-ságaiból.

Nem volt állam, mert nem volt benne jog, nem volt alkotmánya, nem volt szabad, mert mindenfelől ellenség környékezte, mert egy idegen nép, mialatt testvérileg átölelte, reá rakta a szolgaság igáját, baráti kézszerítés örve alatt a rabság béklyóit szoritotta a magyar kezére, elsorvasztotta iparát, leigázta kereskedelmét, megmetyelyezte szellemi és társadalmi életét: szóval megfosztotta szabadságától.

Le volt nyugözve a föld, melyet a rabságba vetett jobbágyok milliója saját életét is alig tengetve, mások számára, a hatalmasok vagyonának gyarapítására volt kénytelen megmunkálni és keserves munkájának bére szegénység és nyomoruság vala.

Lánca volt verve a sajtószabadság. Nyirokfedte börtön undorító talaján fetrengtek a magyar nemzet megesonkított szárnyu apostolai, ül-

döttetve, sanyargatva azok, kik bele-sírták, belezugták a lelkükbe egy jogaitól megfosztott, legszentebb érzelmeiben halálra sebzett, létét féltő népnek fájó panaszszavát.

És ekkor az égen ragyogni kezdett egy kiválóan tündöklő csillag, mely a magyar földhöz való szerfeletti vágyakozásában lekiváncozott hozzá, lehullott reá és annyi volt ez egy csillagban a láng, oly nagy volt benne a fény, hogy óriási útja után is, melyet az égtől a földig megtett, izzóan, káprázatos fénnel érkezett le és e csillagtól megtermékenyítve szülte meg a magyar anyaföld az ő legnagyobb fiát, megszülte a magyar szabadságharc édes apját.

Az üldözött, elnyomatott, eltiporott haza iránt való szeretet az isteni ihlet izzó lángjával egyesülve hozta létre Kossuth Lajost.

Szavának isteni varázserejével fölszabadította az anyaföldet, fölszabadította a jobbágytársaikat, szabadélethez juttatva az emberek millióinak.

Lehullottak az összes korlátok, melyek elválasztották egymástól az embereket, eltűntek mind a válasz-

falak, melyek különbséget tettek ember és ember, vallás és vallás között, ledőltek mindazok az akadályok, amelyek a haza fiainak szabad fejlődését gátolták. A haza társadalmi fejlődésére képes népelemmel gazdagodott.

Fölszabadult a gondolat a röghöz kötöttségtől, kivívták a sajtószabadságot. Rendezték a haza belső ügyeit, megvetették alapját egy egészséges céltudatos társadalmi fejlődésnek.

És midőn ármány és irigység által indítva idegen kéz nyul belé a magyar állam gépezetébe, hogy munkálkodásában, önálló fejlődésében megakassza, hogy szabad életétől, levegőjétől megfosssa, megszólal a nemzet szívében a magyarok Istenének ébresztő szózata.

Fölbred hosszú, mély álmából, önértre kél és megemlékezve alkotmányos szent jogairól, fegyvert ragad és fosztogatói ellen sikra száll. Öntudatra ébredve, átértve és átérzve, hogy szebb hivatásra, méltóbb sorsra érdemes, lerázni törekszik az álnok

Nagy tehetség.

A „Sirály” nagy ivalakban hagyta el a Margitsziget alsó kikötőjét, azután csendesen zakatolva haladt tovább a csendes folyamon. Késő estvére járt már az idő, a két parton kigyult a gázlámpasor, mely hosszú tüzes fényoszlopként húzódott el a folyam mentén. Az ég sötét, felhős volt.

Ezuttal igen kevesen voltak a hajó fedélzetén. Némelyek, akik nem félték a meg-hüléstől, szivarozva, beszélgetve járkáltak fel s alá, majd a hajó gépezetének közelébe menekedtek a kellemetlen éjszakai szél elől. A hajó szalonjában egyedül voltam.

Sohasem éreztem még annyira az egyedüllét kellemetlenségét. Valami szokatlan idegesség vett rajtam erőt. A homályos teremben alig lehetett kivenni a butorok körvonalait; s a hajó részeg emberként ingott jobbra-balra. Időről-időre beleszólt a hajó egyhangú zakatolásába a katonazene, amely a Lukácsfürdőnél szállt be; valami régi ma-

gyar nótákat játszott s ez most oly különösnek hangzott az üres hajón.

Tabánál társakat kaptam. Kopott ruhájában alig ismertem fel fiatal kollegámat. Gyalázatos bőrbőben volt szegény s a bozontos, ritkás szakál meg épen elváltoztatta. Egy kissé idegenül nézett rám s úgy tetszett, hogy jobb szerette volna, ha nem találkozunk, de később már kacagott. Száraz, köhécselő kacagás volt, de mégis megoldotta a nyelvét.

— A kórházba megyek — szólt és kacagott.

— Hát beteg vagy?

Megnézte magát a keskeny s nem épen tiszta tükörben.

Úgy nézek ki, hogy még kérdezni lehet ilyesmit? Hát akkor még ember vagyok a talpamon. Azt hittem, hogy rólam már csak úgy a hátam megett beszélgetnek, akkor is csak olyformán: „Szegény ember! Te is ott ülsz már a Mihályparipa hátán!”

Ujra valami affektált tetszélgéssel nézte magát az ingó hajó tükörében.

— No lám, már csakugyan ember vagyok!

Hirtelen felem fordult:

— Mondd meg őszintén, milyen embernek tartasz? Hallgatsz? Hiszen magunk között vagyunk, ilyenkor eldobhatjuk a szerénységet. Tehetséges embernek tartasz. Ugy-e? Különben megmondták mások is akárhányszor, hát nem kell röstelned. — Amolyan tehetséges ember vagyok, akiről az író emberek azt mondják hogy — megjárja. Miért rázod a fejed, így van az! A macskába! — hiszen százszor pirultam, mikor polgáremberek közzé kerültem s ezek elkezdtek bálványozni! Az emberek ostobaságból hallatlan szemérmetlenek tudnak lenni! Bálványoztak és rettenetesen gyerekesek vagyok, ha azt hiszem, hogy mind a ketten, én is, ők is resteltük.

Félrehajtotta a függönyt az ablakról s kinézett. — A vigadó előtt voltunk. — Minden ragyogott, csillogott a villanyos lámpák fényében. — A hajó lassan közeledett a

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

módon kezeire rakott billencseket. Megkezdődik egy jogtalanul megtiport nép dicső tusája, a legdicsőbb, a legmagasztosabb, a legszentebb szabadságharc.

Az ész, szív és szentakarát hatalmas erejével szállnak sikra e kor hősei, a népek szabadságáért s a nemzet kijátszott jogaiért. E zivataros időben élt hősök azonban győzni vagy halni tudtak, sem csábítás, sem kín, sem erőszak nem tudta őket megtántorítani a szent céltól s a nemzet pedig szent lelkesedéssel tudta követni az őt harebavivőt s a lelkes eszmények szolgáiban küzdő, ragyogó vezérsillagokat, e félisteneit a magyarnak.

Ők mégis elbuktak a szent harcban, féluton, célt nem érve és velük bukott a harc ügye is.

Testeik elporladtak, hamvaikat szétszórta a szél, esontjaik fölé sirhant sem borul talán, de a gyilkos golyók csak rajtuk tudtak erőt venni, azokat az eszméket, melyekért a hevülő lovagok lángoltak, bitófára feszítették, mély sirba jutottak, kiirtani nem lehetett.

Mert ott gyökerezik a tengerek mélységénél mélyebben az emberi szívben, itt él az eszme ma is, itt van velünk, beszívjuk ezt a magyar anyatejjel, magyar levegővel.

Hát vajjon akkor mi, akik imáron egy szabad magyar hazának szabad polgárai vagyunk, honnan vetjük szabadságunkat, hogyan van az, hogy éppen a negyvennyolcas események folyamánként helyreállított az alkotmány, hogy körülöttünk virágozik mindenfelé a magyar haza

és kezd mindinkább kibontakozni minden téren az idegen népek gyámoldása alól? Nem! a magyar szabadságharc nem veretett le, ha fegyverletétellel végződött is: az a sok honfiu nem hiába ontotta véré a magyar anyaföldre; e drága nedv által termékennyé téve, csirázott ki belőle ez emberiség legszebb, legértékesebb virága: a magyar szabadság.

És ma, amikor e nagy időknek, nagy eseményeknek az emlékezetére egybe fogtok gyűlni, hogy meg gyűjtésátok a hazafias kegyeletnek fáklyáit, be fogtok világítani a 60 év előtti multba, a nemzet tavaszának azon napjára, melyen megszületett a szabadság, egyenlőség és testvériség, ki fogjátok fejezni háláitokat a nagy idők nagy férfai és többi hősei iránt, jusson eszetekbe, hogy a *nemzeti érzés ereje* védte meg e hazafiui vér áztatta magyar földet, százszor a pusztulástól. Hogy ennek az országnak a hajója ezerszer megfeneklett volna az utját álló zátonyokon, ezerszer sustorgó örvényekbe sodródott volna, ha nem világít felette a *nemzeti szellem* csillaga, melynek fénye keresztül sugárzott minden ködön és áttört a felhők minden sötétségén.

Jusson eszetekbe, hogy a hazánál nincs elsőbb. A haza minden. A magyarnak sohasem lelke valamely részével, hanem szíve, lelke egészével, szeretetének teljességével kell csüngeni rajta.

A hazán kívül ne lásson mást, hangja legyen az egyedüli, melyet meghall, bánata egyedüli, melyet megérez.

Mert a magyar nemzetnek az állami fejlődés nehéz útjain még sok háborút kell végigküzdenie s hogy ez a küzdelem eredményes legyen, az fiainak hazaszeretetéől függ kizárólag.

Jöjjetek el tehát ünnepelni. — Mert a március 15-iki ünnepre nagy szüksége van a magyarnak.

Mert ez a nemzeti ünnep tartja fenn és éleszti a hazafiságot, a nemzeti lelkesedést és közszellemet. — Ezredéves multunkban a hazafiság pótolta az anyagi erőt. Ez tizszerezte meg maroknyi seregeinket s vivott oly győzedelmeket, melyek nélküle elképzelhetetlenek lettek volna.

Ma a munka korszakában a hazafias lelkesedésre mint *nemzeti erőre* szintén szükség van, csak a munkája, a megnyilatkozása más. Más célra és irányban használjuk föl.

Az előtt a nemzet lelkesedését, mint széles folyamat felduzzasztottuk, hogy elementáris erejével zuga törje át a gátakat és torlaszokat, melyek a nemzeti haladás elé emeltettek . . .

Ma a lelkesedésnek áradatát szabályozzuk, lecsapoljuk, beletereljük a munka medrébe s korlátok közé szorítva, rávezetjük a nemzeti haladás gyorsan pergő malomkerekeire . . .

A mi egykor rombolva teremtett, az ma áldó munkájával föntart és éltet. Szükség van a március 15-iki ünnepekre ép azért, hogy ily alkalomkor a nemzeti szellem, a hazafias lelkesedés átterjedjen a nép szélesebb rétegeire is, hogy a fogékonyság az idealizmus, az érzék a közügy iránt ki ne aludjék teljesen a nemzet nagy tömegéből.

kikötő hídhoz, azután nagyot zökcent. — Fiatal kollegám erősen megfogódzott.

— A kis kedves Pest . . .

. . . No hiszen megjártam én a tehetségemmel. — Ide a kórházba is a tehetségem visz. — Nem is hinnéd mekkora gyémánt az én tehetségem. — Annyi pénze nincs a világnak, hogy tölem megvásárolhassa. — Darabokra törni, hogy egyenkint érvényesíthessem — bátorság volna — ahogy az emberek mondták. S minthogy e gyémántnál egyebem nincsen, hát én bizony körülbelül csak annyi hasznát vettem, mint az a bizonyos tyúk a kikapart gyöngyszemnek. Oh egy szem buza mennyivel jobb lett volna!

— De hát mi történt veled?

— Mi? Szinte tragikus volna, ha nem volna még sokkal inkább komikus. A régi állásomat annál a vidéki ujságnál ott kellett hagynom, mert egy kissé őszinték voltunk a kiadóval. Ő azt állította, hogy nekem kevesebb a lábam, mint a többi állatnak, míg én azon a nézetem voltam, hogy neki még kettővel több van, mint a többi piócának. Azóta

aztán a fővárosban éltem, hol az emberek nagyon *elismerők*. Nem hiszed? Majd meglátod, hogy nagyon igazam van. A legnagyobb mértékben elismerték a tehetségemet. Az ujságok, melyeknél bekopogtattam, ugy fel-dicsérték, hogy azután már csak természetes volt, hogy holmi 60—70 forintos állással nem mertek megsérteni. Olyan nekem való, nagy tehetségemhez mért állás pedig véletlenül egyiknél sem volt üresedésben. Azt hiszem, mormogtam olyasmit, hogy egyelőre olyan kisebb állással is megelégedném, de szinte felháborodtak ezen önmegfelelkezésen. Isten ellen való vétek volna ilyen nagy tehetséget elforgácsolni. A nemzet szemé én reám néz, nekem nagyot kell teremtenem! Megígértem, hogy iparkodni fogok ezen várakozásuknak megfelelni s miután a tisztelet és hódolat kifejezéseit sokkal inkább fogadtam, semmint mutattam volna, elmentem — vacsorálni. A pincér, ki jobb időktől ismert, csodálkozott nagyon, hogy egy olyan nagy tehetség, mint én vagyok, a sajton kezdi a vacsorát, de végre is beláttam, hogy az Isten ugyan képes

a vesékbe belátni, de egy pincérnek nem tartozik kötelessége közé hasonló kvalifikációt a zsebek tekintetében megszerezni. Biz ugy!

Ezalatt állomásunkra ért a hajó. Kiszálltunk, azután karonfogva lassan haladtunk a néptelen utcán. Közel volt már a kórház.

. . . Egy ideig el voltam állás nélkül. Ebben az időben tudvalegőleg igen sokan jutnak arra a meggyőződésre, hogy nagy mulasztást követnek el, akik nem iparkodnak tőkepenzeseknek születni. E korszakot nekem is át kellett élnem. Ez időben esnek gyakori látogatásaim az ügyvédeknel, kik mind ismeretek; felmutatták műveimet, melyek nekik nagyon tetszettek, boldognak vallották magukat, hogy megtiszteltem látogatásommal s s ezek után gyalázatos kutya lett volna, hogy az ügyvédi karban is elismernek, ott is sok a tisztelóm s ez igen nagyon megnyugtatót, mikor vacsora nélkül kellett lefeküdnöm.

. . . Egyszer egy bankigazgató ismerősömmel találkoztam, amit Isten ujjának voltam hajlandó tekinteni. — Hogy örült a derék

Vanília,
Császárszár körte,

Allasch,

Liquer

üveg nélkül

1 liter

1 korona 80 fillér.

27-50-10

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnél
Zombor.

Ha békés időkben a gyakorlatias irányzat s nemzetköziség kiől minden idealizmust s hazafias érzést a nemzetből, hogy fogjuk feltüzelní nagy tettekre, ha majd szükség lesz rá?

Az a nagy reformmunka, amely előtt a magyar állam és társadalom most áll, ugyanazt a lelkesedést és hazafiságot igényli, amit a szabadságharc véres csatái. A mai Damjanichoknak is két kézzel kell dolgozni, csak hogy nem kard, hanem kalapács és kapa van kezökben. A mai hadvezérekben is kell hogy legyen erő és elszántság s a mai közlegényekben is kitartás, türelem és önzetlenség. Ma sem zsoldért harcol a becsületes magyar, hanem hazafiságból.

Fohászokdjunk e napon egy új esodáért is, amire szintén nagy szükség van, hogy támadjanak fel még egyszer életre a 48-as kor mátyrjai s korbácsot ragadva üssenek szét egy kicsit ebben a divatos kozmopolitikus világba azok között, akik gunyos lenézéssel tekintenek a „hazafiság“-ra, melyet csak sarkantus esizmában és pitykés dolmányban tudnak elképzelni.

k. d.

Zombor, március 14.

A balpárt Zomborban. A Budapestén minap megalakult függetlenségi és 48-as balpárt Zomborban is szervezkedni készül. A balpártnak itt nálunk Pataj Sándor dr. az egyetlen hive, aki a „mozgalomnak élére állt.“ A megalakulás — értesülésünk szerint — e hó 29-én lesz, amikorra Pataj Sándor népgyűlést szándékozik egybe hívni. dr. Lengyel Zoltán és dr. Nagy György országgyűlési képviselők ígéretet tettek, hogy 29-ére Zomborba jönnek és a népgyűlésen beszédet mondanak. A népgyűlés résztvevői előre láthatólag az itteni szocialisták lesznek, s így nagyon

ember látásomnak! Mindjárt meghívott ebédre s biztosan tudom, hogy nem kopott kabátom miatt tette. Ő határozottan szeret és nagyra becsül. Családja most is szívesen lát s husz éves fia, ki rajong az irodalomért, tegnap is meglátogatótt! Az ebéd alatt is igen kedvesek voltak.

Ebéd után valahogy egyedül maradtam a derék emberrel s nyíltan megmondottam neki, hogy állást akarok tőle. És nem tagadta meg. Olyan embert mint én — mindig szívesen fogad a hivatalába. De maradjon egy végső menedéknek. Isten ellen való vétek volna ilyen nagy tehetséget hivatalba dugni. Nekem alkotnom kell. Majd gondoskodik ő rólam, s meg vagyok győződve, hogy a derék ember most komolyan gondoskodik: miképp teremthetne nekem tehetségemhez mért existenciát. És ő egyáltalán nem tehet róla, hogy én már beteg lettem.

A kórház elé jutottunk. Fialat collegám nagyott sóhajtott:

— Ez a derék ember gondoskodni is fog róla, hogy tehetségemhez méltó helyre jussak. Bizonyos vagyok benne, hogy ő fog eltemettetni.

Amikor a kórház folyosójára jutottunk, egy percre megállott.

— Te! Ugy dobog a szíved! Ha itt is azt mondanák, hogy olyan nagy tehetségnek mint én vagyok, nem szabad közönséges ügyenes betegek közé feküdni . . .

— 6.

érdekes látvány lesz, amint az internacionális szocialisták éljenezni fogják a sovinizmusáról híres két képviselő beszédét.

Politikai hetiszemle.

Fegyverkeztek az elmúlt héten mindazok, akik — akarva, nem akarva — ellenségei nemzetünk boldogulásának. Gyönyörű bokkrétát lehet belőlük kötni: a horvátok, nemzetiségiek, Kristóffy, a lengyelkék, Bokányiek és — Bécs. Vegyük csak sorra őket.

A mi derék horvátjaink átlépték a Drávát és hosszú libasorban vonultak be ismét a magyar parlamentbe. És ahogy körülnéztek, meglepetve vették észre, hogy idegenek léptek az ő örökükbe. Hogy itt rájuk alig van már szükség, az ő nemzetbontó munkájukat végzik helyettük mások: obstruálnak Lengyel Zoltánék vigan.

És a jó horvátok meglegedetten mosolyognak a torzonborz bajuszukba és átkaesintanak az ő nemzetiségi szövetségeseikhez: Falja már a magyar egymást.“

Lacfalu hírhedt pópája sima gesztusokkal, kenetes hangon mondott el olyan dolgokat, amilyeneket a magyar képviselőházban ő előtte aligha mondott más. Például a többi között, hogy 48-ban az oláhok mutatták meg, mi a helyes magatartás, hogyan kell a koronával egyetértve rendet teremteni. És ők ezt a politikai bölcseséget alkalmazták akkor s alkalmazni fogják akár a magyarok ellen is.

Kemény lecke ez a beszéd a házsabályrevízió ellenzőinek, mert nyílt perspektíváját tárja fel annak a politikának, amelyet a jövő országgyűlésen a számban és így erőben is valószínűleg meggyarapodó nemzetiségiek követni akarnak.

De egy haszna mégis van. Sok vaknak nyílik ki az országban a szeme tőle. Sokan fognak ennek a beszédnek a hatása alatt tisztábban látni a jövőbe és nem egy jóhiszeműen tévelygő magyar lelket fog meggyőzni, jobban talán, mint Andrassy bölcsesége, Apponyi ékesen szólása.

Bizvást fordulhatunk hát ma Lacfalu papjához egy shakespearei idézettel: „Köszönöm, zsidó, hogy erre megtanítottál.“

Gyászos emlékü magyarkák settenkedve bujnak elő oduikból. Sötétséghez szokott szemük meglátja a sötét foltokat: Supilókat, Vlédékat, a lengyelkéket. Azután pislogva sandítanak át a Lajtán. Darabonték szervezkednek, Kristóffy ur kilép a porondra és — risum teneatis amici — valami kiesiny zárt szobában megalakul az „Országos radikális párt.“

Bizony Isten nem tulajdonitanánk ennek a politikai kloakából való előbuvásnak semmi fontosságot. Egyszerűen konstatáljuk itt csak, hogy a „fegyverbarátok“ — megszaporodtak egygyel.

Nem annyira kortünet ez, mint inkább szomorú kortünet.

Az egyik pártalakulást követte a másik. Öreg Szappanos bácsi tiszteletreméltó ősz fürteitől kérünk bocsánatot, de a paralellizmus, az időbeli egymásután, meg talán az alkalom is nagyor szembeszökő. Ime: közvetlenül a darabont pártalakulás után földet keresett a talpa alá a kiléptettek talajt vesztett kisdud csapatja is és megszületett a „48-as balpárt“.

Most esábtáncot járnak az ifjuság előtt, akiket a héten egy esufos kudarcral végződött gyűlésen maguk mellé akartak sorakoztatni, meg az utca előtt, amelyet Bokányiekkal való trafikálással akarnak mozgósítani.

Eközben pedig odadobják nagy nemzeti törekvéseinket, a függetlenség tiszta eszméit, Supilóék, Lukáciúék, Bokányiek és a magyarság más ellensége elé martalékul. Margaritas ante porcos.

Akik pedig a markukba nevetnek, azok Luegerék. Ime, a divide et impere elve ugylátszik sikerre fog vezetni megint. És már isznak is javában a medve bőrere. Építik a birodalmi egység örült légvárát — ex lacrimis Hungarorum. Azt hiszik, hogy a konkoly nyomán, amit elhintettek, buzát arat megint garmadában Ausztria.

Csak hogy most az egyszer, Lueger ur, várjuk meg — a három órai vonatot.

Pataj Sándornak: „Beharangozás“ című cikkére legközelebb felelünk.

H I R E K.

Fájdalom.

Ládd jó anyám, a végzet ilyen,
Hiába küzdünk ellene,
Derüs, mosolygó fénysugárra
Borul az égnék fellege . . .
Pirosló hajnal érkezése
Csak álom . . . jön az éjszaka,
S hiába hint belé világot
Az ég milljónyi csillaga:
Sötét az éj, nincs egy reménysugár,
— Ne sirj, ne sirj én édes jó anyám . . .

Volt szép reményed, — messze szállott
S nem is tűnik fel sohasem!
— És mégse hal meg, kit szerettünk,
Meghalhat-e emléke? — Nem!
Nézd, még virít kedvenc virága,
Amott festménye a falon,
A kis fűrésze, kalapácsa —
Mind mind egy élő fájdalom . . .
— Sötét az éj, nincs egy reménysugár,
Nyugodjunk meg hát édes, jó anyám.

Szelid kis arca itt is, ott is,
Kezének nyoma mindenütt,
És hallom még a kacagását.
És látom itt járt, ott feküdt,
Járom a kertet, kis szobáját,
A lába nyomát keresem . . .
Valami fájó, halk sóhajlás
Reszket átal a szíven . . .
Talán a lelke — egy reménysugár,
Vigasztalódjunk, édes jó anyám.

Nem akarom, hogy dalom fájjon
S anyám, te mégis könnyezel?
Vigasztalást akartam adni
És — könnybe lábbad két szemem,
Imát rebegnék úgy mint régen,
Hiába! érzem, nincs hitem! —
Hol hát a balzsam, hadd keressem,
Mutasd az utat Istenem . . .
— Sötét az éj, nincs egy reménysugár,
Fiát siratja, édes jó anyám . . .

Dr. Radványiné Ruttkay Emma.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Varga Imre szabadkai törvényszéki segéd telekkönyvvezetőt a bajai kir. járásbíróshoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

Március 15. A magyar nemzet öntudatra ébredését, feltámadását és újjászülését hozta meg ez előtt 60 évvel a tavasz. A szabadság, egyenlőség és testvériség igéi öltöttek testet az 1848-iki törvényekben. Ameddig magyar szív dobog, mindig ünnepünk lesz a szabadság dícsőséges szent napja, március 15-ike. A március 15-iki ünnepély rendező állandó bizottság végleges megállapította március idusa hatvanadik évfordulójának ünnepi programját. E szerint március 15-én reggel 9 órakor ünnepi mise lesz a plébániatemplomban. A templomból a Schweidel-szobor elé vonul az ünneplő közönség. A vértanu szobrárt a zombori függetlenségi párt megbízásából beszéd kíséretében Petényi József koszoruzza meg. Délután 4 órakor diszgyűlés lesz s szép idő esetén a városházának a Szentháromság-térre néző erkélyén; kedvezőtlen idő esetén pedig a városháza nagytermében. Fel 4-től a gyűlés megnyitására tartogató játszik az erkélyen. A diszgyűlésen a megnyitót Vértési Károly elnök mondja. Utána dr. Hermann Antal elszavalja „Hatvanadik március“ című alkalmi versét. Szaválás közben a zombori polgári kaszinó-egyesületi dalárda a „Szózat“-ot, az iparos dalárda pedig a „Himnusz“-t énekli. Az ünnepi beszédet dr. Novák Elemér mondja. Este fél 8 órakor a polgári kaszinó nagytermében hölgyek részvételével ünnepi vacsora lesz. A vacsora alatt Vértési Károly alkalmi beszédet mond a népszabadságról, dr. Kiss Dezső felköszönti a régi honvédeket, Bárczi Iván pedig a hölgyeket.

A finn tudós és Zombor. A magyarországi iskolákat tanulmányozza *Festadius* a finn iskolaorvos, aki európai tanulmányuton jár, különösen az iskolák egészségügyi berendezései iránt érdeklődik. A fővárosban *Ispánovics* Sándor és *Bély* Mihály tanfelügyelő kísérté a finn vendéget. Zomborba is el öhajtott jönni tanulmányozás végett, mert a mi iskoláink egészségügyi berendezésének jó híre eljutott a messze lakó rokon népek fülébe is, de erről a szándékáról lebeszéltek, arról informálván a tudóst, hogy a mi iskoláink semmi korszerűséget nem mutatnak fel egészségügyi téren.

Baloghy Ernő újabb könyve. „A magyar nyelv és a választási reform“ címmel érdekes politikai tanulmány hagyja el legközelebb a sajtót Baloghy Ernő orsz. képviselő tollából, akinek a „Magyar kultúra és a nemzetiségek“ című nemrégiben megjelent munkája nagy feltűnést keltett. Baloghy könyvében a magyar nyelvnek jelentőségét fejtegeti, összefüggésben az új választási törvényvel. A politikai tanulmány a jövő hét elején jelenik meg.

Közgyűlés. A Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság Zomborban 1908. március 29-én délután 4 órakor tartja rendes évi közgyűlését a zombori polgári kaszinó tanácstermében, amelyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Vértési Károly elnök, dr. Pataj Sándor főtákar. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi- és számvizsgálói jelentés. 4. Költségvetés. 5. Megüresedett választmányi helyek betöltése. 6. Esetleges indítványok. (Az elnökhöz 8 nappal előbb nyújtandók be.)

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Boróczy Kálmán bajai ügyvédet az ügyvédek lajstromába iktatta.

Állásnélküli tanítók. A közoktatásügyi miniszter köriratot bocsátott szét a tanfelügyelőkhez, amelyben fölhívta őket, jelentsék be tankerületenkint, hány okleveles tanító van állás nélkül, azért, hogy azok a működő tanítók betegségei esetén helyettesként alkalmazhatók legyenek. Ezt a rendelkezést a bácsmezei királyi tanfelügyelőséghez is megküldték.

A póttartalékosok nem vonulnak be. A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy ugy a budapesti, mint a vidéki honvédszázaljakhoz kiképzés céljából e hónap 16-ikára behívott póttartalékosok bevonulása, tekintettel a kúteges tifuszjárványra, elmarad. A miniszter a már kiképezett behívójegyeket visszarendelte.

Az érettségi vizsga reformja. Az osztrák közoktatásügyi miniszter ugyancsak megörvendeztetette az érettségi vizsgálat előtt álló tanulóifjúságot, tanári karokat és főleg a szülőket, az okos és alaposan könnyítő újítással. A vizsgálat írásbeli és szóbeli részből a felesleges és csak agynyomorításra szánt haszonnélküli tárgyakat elhagyja. Az írásbeli vizsgálatból törölte a számtani feladatot és a németből latinra való fordítási gyakorlatot. — Az érettségiző csak anyanyelvén fog dolgozni, még pedig három feladat közül azt a témát fogja kidolgozni, melyik legjobban megfelel neki. Lényeges könnyítés lesz a szóbeli vizsgálaton. Vizsga tárgy: az oktatási nyelv, számtan és hazai történelem. Reáliskolában csak egy nyelvből, fizikából, számtanból és hazai történelemből kell felelni. A szóbeli vizsgálat sem lesz az emlékező tehetség erőpróbája. A jelölt beszélgetésszerűen, szabad előadásban fog beszámolni. A bizonyítványban nem lesz osztályzat, hanem csak meg fogják jelölni, vajjon a jelölt érett-e? A jövőben a matura nem fog arra szolgálni, hogy az emlékezetbeli hiányokat keresse, hanem elfogja dönteni, vajjon az ifju gondolkodása érett-e? Mikor jut ide a mi megreformált érettségi vizsgálatunk?

Közgyűlés. A zomborvidéki rabsegélyző egyesület f. évi március hó 15-én délelőtt 10 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a kir. törvényszék polgári üléstermében, melyre az egyesület tagjait az elnökség meghívja.

Szerencsétlenség. A magyar folyam- és tengerhajózási r.-t. személyszállító hajója tegnapelőtt reggel fél öt órakor Monostorszeg előtt egy csónakot ütött el. A csónakban Milasev Marton 60 éves és Dobos Márton 22 éves monostorszegi lakosok ültek és a Duna tulpártjára igyekeztek. A hajó kormányosa a nagy sötétségben nem vette észre a csónakot és neki ment. A lökés következtében az emberek kibuktak a csónakból. A hajó személyzete a segélykiáltások által figyelmenntesítve, rögtön a mentési munkálathoz fogott. Mentőöveket dobtak a vízbeesetteknek, majd a mentőcsónakot erksztették le és így sikerült Milasev Martont — aki lábaira teljesen béna — a hajótól mintegy 30 méter távolságra kifogni. A fiatalabb Dobos Márton azonban a hullámok között lelte halálát. Monostorszegen rögtön jelentést tett a hajó kapitánya, ahol az esetről jegyzőkönyvet veltek fel.

Ismét bankpanama. Egy kisebb vidéki pénzintézet gazdálkodásáról rántja le a leplet az alábbi tudósítás, mely megdöbbentő képet ad arról, hogy az ellenőrzés hiánya mily szomorú eseményekre szolgáltat alkalmat. Ópalánkán nemrég alakult meg a földműves egyesület takarékpénztára. A takaréknak az egyik salgótarjáni bank kölesönzött nagyobb összeget és a bank a napokban leküldte megbízottját, hogy revideálja a bank könyveit. A bank megbízottja 180,000 korona hiányt talált a takarékpénztárnál. A takaréknövelője, Märcluft Antal tanító agyonlötöte magát. Az öngyilkos könyvelő levelet hagyott hátra, amelyben elődjére, Antalitz Hugó tanítóra akarja kenni a panamák ódiúmat. A palánkai gazdák közt természetesen nagy izgalmat keltett a sikkasztás híre és általános a részvét az öngyilkos könyvelő felesége és két kis árvája iránt. A pénzintézetben a legvagyonosabb gazdák vannak érdekelve.

A zombori vásár. Az idei tavaszi vásárt Zomborban e hó 22-én és 23-án fogják megtartani. A vásárra vészmentes helyekről szabályszerű marhalevéllel ellátott bármiféle hásonállat felhajtható lesz.

Bor- és gyümölcskiállítás Bácsalmáson. A bacsalmási bortermelők egyesülete bor- és gyümölcskiállítást, illetőleg versenyt rendezett. A kiállítók közül a következők részesültek általános elismerésben: Skribanek Lőrinc, Ulrich Mihály, Skribanek Péter, Grünfelder János, Schoblocher Mátyás, Grünfelder István, Hirschfeld Jakab, Rudics Simon, Szommer Ferenc, Krix Mihály, Wilhammer József, Hahn József, ifj. Grünfelder József, Abramovics Ferenc, Mayer Henrik, Molnár József, Krix Márton, Bauer Lőrinc és Hahn Ferenc.

Háziestély. A zombori magyar Olvasókör választmánya folyó hó 18-án, szerdán este 9 órakor háziestélyt rendez, melyre a kör tagjait családjokkal és vendégeikkel együtt ezuton meghívja.

Az okos örült. Lafleur Mihály előkelő, sőt majdnem francia neve dacára mint örültet a bajai közokházban ápolták. Örültsége dacára is volt azonban annyi esze, hogy belássa, hogy a szabadság jobb, mint az örültek házában becsukva lenni, ezért megszökött a bajai közokházból. Szökése előtt azonban betört a kórházi ruharaktárba s onnan felső ruhát lopott magának, hogy ne lássák meg, hogy a kórházból szökött. A bajai rendőrség táviratban értesítette a rendőrséget Lafleur szökéséről s kérte, hogy amennyiben az örült ide vetődnek, tartóztassák le.

Uj lap. „Ujvidéki Híradó“ címén Egerváry János Ujvidéken hetenként egyszer, hétfőn megjelenő lapot indított.

Gyümölcstermelők figyelmébe. A m. kir. földművelésügyi miniszter Csárits Sándort, (lakik Győr város) megbizta, hogy a gyümölcsészet terén gyakorlati utbaigazítások megadása s az ezzel összefüggő gyakorlati munkák végrehajtására a nagyközönség megkeresésére rendelkezésre álljon. Elvállalja a gyümölcsösök tervezését, ily tervek készítését, és pedig egy holdig terjedő terület után 20 kor., egy holdtól 10 holdig 10 kor., 10 holdtól 50 holdig 5 kor. és 50 holdtól kezdve 3 korona holdankénti árban. Gyümölcsösök telepítését, gyümölcsfák metszését, kertek kezelését végzi ellátás nélkül 10 kor., ellátással pedig 6 kor. napidij, II-od osztályu vasut és I. oszt. hajó utiköltség és esetleg, ha nem bocsátatnék természetben rendelkezésére, kocsibér felszámítása mellett.

Elveszett pincsi kutya. Egy tiszta fehér, göndörszőrű, háromnegyed éves pincsi kutya elveszett. Megtalálójá kellő jutalomban kérésül. Zombor, Csendes-utca 4. szám alatt.

Lefegyvertett erdőőr. Idősebb Nagy József a béregi határban levő erdőből fát vett. A fát ifjabb Nagy József és társai akarták hazaszállítani. Amikor a fát a kocsi rakták, az erdőőr igazoló bárcát kért tőlük. Minthogy azonban ilyent nem tudtak felmutatni, megakarták akadályozni az elszállítást. Ifjabb Nagy József és társai erre fejszét ragadtak, rárohantak az erdőőre, alaposan elverték és a fegyvert elszedték tőle. A támadók ellen megtették a büntető feljelentést.

Elgázolt tiszti szolgál. Ujvidékről írják: Szász honvédszázados tisztiszolgája március hó 9-én szokás szerint gazdája lovát sételtatta a Duna partján. A ló hirtelen megijedve, megbokrosodott és elszabadulva száguldott tova. A tisztiszolga, bár a ló rajta átgázolt, utána szaladt, azonban nem tudta utólrni, hanem egy szülő előtt összeesett. Drach Máté, aki ugyanekkor szőlőjében tartózkodott, véletlenül akadt rá az össze-vissza rugdosott, véres mellű tiszti szolgára és azonnal jelentést tett a legközelebbi honvédlaktanyán, melynek emberei hordágyon vitték el az eszméletlen állapotban fekvő katonát. Sérülései súlyosak, de nem életveszélyesek.

Lólopás. Jó fogást tett az az eddig ismeretlen lótolvaj, ki e hó 11-én éjjel Urbán Gergely bacsokertes lakostól, annak istállójából ellopta két darab igás lovát, melyeknek értéke legalább is 1600 korona. Ez nem is esoda — teszi hozzá tudósítónk — mert a négyezer leket számláló községnak mindössze csak három szál rendőre van.

Csöd. A szabadkai kir. törvényszék a Zenta-alvégi keresztény fogyasztási szövetkezet zentai cég ellen a csödot elrendelte. Tömegmondokul dr. Söti Ádám zentai, helyettesévé dr. Hahn Izidor szabadkai ügyvédek nevezettek ki.

Megszűnt pénzintézet. A cservenkai takaréks és segélyegylet legutóbbi közgyűlésén a részvényesek szótöbbséggel elhatározták az intézet felszámolását.

A magyar újságírás szenzációi! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szöszöloja.

Főszerkesztő: Braun Sándor. Főmunkatárs: Lengyel Zoltán. Naponként 125.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fill.

Fidibusz! A legkitünőbb magyar élelap. Páratlan népszerűség! Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 5 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 kor., félévre 3 kor., negyedévre 1 kor. 50 fill., egy hónapra 50 fill. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Röck Szilárd-utca 9.

INNEN — ONNAN.

Jogász korunkban Kolozsvárt, mi bácskaiak egy asztaltársaságot képeztünk. Egy alkalommal, egy jól elköltött vacsora után szőnyegre került az a kérdés, hogy: tulajdonképpen mi is az az anyanyelv? Mindenki szót valamit a dologhoz, csak egyik pajtásunk hallgatott, mint a csuka.

No, — biztattuk, hát neked mi a véleményed? Az én véleményem — mondá — az, hogy az anyanyelv az a nyelv, amit az anya beszél. — Látod, nincs igazad — szoltunk rá — mert itt van például a kis Aladár, akinek az édes anyja szerb s dacára ennek magyar az anyanyelve.

Hja — mondá a pasas, — de az ő papája leesett az emeletről!

Még szegény boldogult Pisztóry idejében történt. Az öreg ur egy szigorlaton azt a furesa kérdést találta feladni a jelöltnek, hogy: — milyen vasutakat ismer Uraságod?

A jelölt persze mód felett megörült a könnyű kérdésnek és nagy sietve, teli szájjal vágta ki büszkén, hogy — . . . ismerék express, személy, vegyes, teher vonatot és . . . trezinát.

A szigorlaton lévő kollegák erre a választékos és szellemes feleletre óriási habotában törtek ki s az öreg urat is annyira meglepte e nem várt felelet, hogy a szemüvege is leesett. Amidőn felocsudott a nagy meglepetésből, jóságos hangon így szolt: Hát igaz, igaz, hogy a vasutakat így is lehet osztályozni, csak hogy a feltett kérdésre jobb szerettem volna azt a feleletet hallani, hogy van: állami és magán vasut.

. d Sanyi.

Az ósziváci rendőrzetű, — aki jól megtermett, markos legény, — mint tanu a bíróság előtt állt.

A vádlott, egy 16 éves, nyápic legényke, az előző tárgyaláson azzal védekezett, hogy kénytelen volt az általa el nem követett cselekményt magára vállalni, mert a rendőrzetű két pofont adott neki s elkerülődő a további pofozást, inkább beismerte, hogy ő a tettes, semminthogy még egyszer pofont kapjon. Ezt azonban csakis a két pofon hatása alatt tette, mert ő ártatlan máskülönb, mint az a bizonyos ma született bárány.

A bíró behívja a rendőrzetűt és ismerteti vele a legényke multkori előadását. A rendőrzetű egyet sodor bajuszán, végig mustrálja a csemetét s csak foghegyről veti oda:

— Ne hengegj, fiam! hiszen ha én két pofont adtam volna neked, akkor ma már nem a bíró ur, hanem az uristen előtt állnál!

Az első alapvizsgán ült nagy drukkok között egyik kollégánk. A magyar jogtörténetből faggatják, de egy szót sem tudnak kipurélni belőle. Valami protekciós alak

volt, mert a lehető legkönnyebb kérdéseket kapta, de úgy látszott, hogy a protekcionál még nagyobb volt a tudatlansága. A szegény professzor azonban minden áron ki akarta húzni és feladja az ugynevezett „mentő“-kérdést.

— Mondja meg uraságod nekem azt, hogy ma is ott koronázzák-e a királyt ahol azelőtt?

— Igen, — feleli kollégánk.

— No-no, — csóválja fejét a professzor — talán még sem. Hát hol koronázták hajdan s hol jelenleg a királyokat?

Rövid, de kinos hallgatás után büszkén vágja ki kollégánk:

— A királyokat hajdan épügy, mint jelenleg a fején koronázzák meg.

*

Nagy gondot adott nekünk az egyetemen a katalógus-olvasás. Hárman voltunk első évesek Kolozsvárt, de nyolcan voltak beiratkozva Zomborból. Természetes, hogy a katalógus-olvasásnál reánk várt a feladat a többiek nevében is jelentkezni. Egy alkalommal csak ketten voltunk az előadáson s én ötöt, társam pedig négyet vállalt magára. Az első kettőnél sikerült az áljelentkezés. Ezek mind a ketten praesentiót kaptak.

— Bugarszky Nenád — olvassa Óváry tata.

— Jelen — ugrok fel én és hamar leülök, mert hiszen pár név után újra jelentkezniem kell. Alig tehettem fel a fekete szemüveget, már hallom:

— Fratricsevits János.

— Jelen — kiáltok egy nagyot, minek következtében a szemüveg leesik orromról s én a meglepetéstől meg zavartól elfelejtettem hirtelen leülni.

— Hm! — mondja Óváry tata — az előbb Bugarszky-nál is maga jelentkezett, most Fratricsevits-nél is, hát melyik most maga e kettő közül. Hogy hívják?

— Én kérem Ydnosz István vagyok — felelém zavarral.

Ez az ártatlan stiklim volt az okozója, hogy nem kitüntetéssel tettem le vizsgáimat. (Mboh! . . . a szedő.)

Ydnosz.

IRODALOM.

Vadász Ujság. Lehetetlen, hogy e szóra figyelmessé ne legyen a vérbeli vadász. És nem is hiába. Ujságról van szó, egy új magyar vadászujságról, amely a praktikus és elméleti vadászati ismereteknek valódi kincses bányája, — amelynek hiányát megérezte minden igaz vadász ember, aki a vadászatot magáért a vadászatért szereti. Örömmel üdvözljük tehát az új vállalatot („Vadász Ujság“ — szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest IX. Ráday-utca 8.) Eddig megjelent 7. szám. A magyar vadásznak kizárólag hazájuk vadjaival és vadászati viszonyaival foglalkozó dus tartalmu, kifogástalan kiállítású, s kitűnő szakferfiak közreműködésével megindult lapját örömmel üdvözljük.

Adományok

a Zomborban, Bács Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

XV. SZAMU KIMUTATÁS.

Athozat 5629.86 K

209. *Bácsordas község* előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Bácsordas község mint erk. testület

10.— K

210. *Bácsbokod község* előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Bács-

bokod községe 10 kor., Tománovits György 5 kor., összesen

15.— K

211. *Szabó Nándor Péter* Zombor, gyűjtőívén adakoztak: B. K. Budapest 1 kor., Bolesch Fritz Wien 1 kor., Erős Gusztáv Budapest 1 kor., Friedmann Béla Budapest 1 kor., Görka Gyula Budapest 1 kor., Kaeser József Wien 40 fil., L. D. Keckemet 40 fil., N. Wien 20 fil., N. N. Wien 40 fil., N. N. Wien 1 kor., N. N. Budapest 1 kor., N. N. Budapest 40 fil., Olvashatlan Wien 40 fil., Olvashatlan Wien 50 fil., Olvashatlan Budapest 1 kor., Olvashatlan Budapest 1 kor., Svoboda Alajos Berlin 50 fil., Szabó Nándor Péter 1 kor., összesen

13.20 K

212. *Hevesi járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Balázs Gyula Zaránk 1 kor., Heves község 10 kor., Zaránk község mint erkölcsi testület 2 kor., összesen

13.— K

213. *Zombori m. kir. pénzügy-őri biztosság* gyűjtőívén adakoztak: Zomborban: Blaskovits Lajos 1 kor., Pallos Rezső 50 fil., Pénzügyőri szakasz 2 kor., Apatinban: Berczik Béla 20 fil., Gáspár Károly 30 fil., Kerékffy Géza 1 kor., Lévy János 20 fil., Szász Lőrinc 1 kor., Kulán: Juhász István 50 fil., Muszták Ferenc 20 fil., Pálffy Márk 30 fil., Szécsi Gyula 20 fil., Tóth István 20 fil., Hódáságon: Gábor Áron 5 fil., Ladányi József 40 fil., Ladányi Józsefné 40 fil., Sántha Sándor 20 fil., összesen

5.65 K

214. *Vizakna város tanácsa* gyűjtőívén adakoztak: Ambrus Károly 50 fil., Billesz 30 fil., Ferenc Kálmán 30 fil., Kovács 10 fil., N. N. 40 fil., Olvashatlan 50 fil., Olvashatlan 30 fil., Paskievics 50 fil., Takács István 50 fil., Titerov Lipót 20 fil., Volny József 50 fil., Vulkán 20 fil., összesen

4.30 K

215. *Cservenkai kaszinó-egylet* gyűjtőívén adakoztak: Buehler Adolf 4 kor., Cservenkai kaszinó 50 kor., Diener András 1 kor., Fuchs Géza 2 kor., Fuchs Vilmos 2 kor., Greifenstein Fülöp 2 kor., Geyer Henrik 20 kor., Geyer László 1 kor., Geyer Péter 20 kor., Geyer Péterné 10 kor., Haip Dániel 1 kor., Hoffmann Sándor 1 kor., Kalmár Imréné 10 kor., Lelbach Péter 40 kor., Löbl Kálmán 3 kor., Olvashatlan 1 kor., Olvashatlan 5 kor., Rauch Károly 2 kor., Stiegelmann Imre 2 kor., Schön Mór 5 kor., Welker Antal 1 kor., Welker György 2 kor., összesen

185.— K

216. *Drauc és Vidéke önszegélyző egylet mint szövetkezet* gyűjtőívén adakoztak: Drauc és Vidéke önszegélyző egylet mint szövetkezet 1 kor., Fischer Kálmán 30 fil., Klein Simon 40 fil., Muzsaj László 30 fil., Vikol Vilmos 30 fil., Wolf Adolf 40 fil., összesen

2 70 K

217. *Turja község* előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Bosnyákovits Pál 1 kor., dr. Czilzer Benedek 1 kor., Ivanits Szvetozár 1 kor., Jeremski Ráda 1 kor., Jojkits Csedomir 1 kor., Jojkits Milán 1 kor., Jojkits Vaszihe 1 kor., Medurits Z. Jován 1 kor., Petrovits Sebő 1 kor., Szerb Hitelszövetkezet 5 kor., Turja—Nádajjai szerb segélyző és takarékegylet 5 kor., Turja község mint erkölcsi testület 20 kor.

39.— K

218. *Pacséri Magyar Népkör* gyűjtőívén adakoztak: Ador Sámuel 50 fil., Borsos Ador Sándor 40 fil., Borsos Ferenc 50 fil., Daku István 1 kor., Deutsch Zsiga 40 fil., Gönczi Lajos 50 fil., Lázár Lajos 20 fil., Magyar Népkör 2 kor., Olvashatlan 40 fil., Szemesi Sándor 50 fil.

6.40 K

219. *Kiszács község* előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Kiszács községe 2 kor., Kiszácsi m. á. v. t. p. társaság 1 kor., Kiszácsi Népbank részvénytársaság 1 kor., Wodring Agoston 1 kor., összesen

220. *Zombori m. kir. folyam-mérnöki hivatal* gyűjtőívén adakoztak: András Lajos 1 kor., Böröcz Mihály 2 kor., Chován János 1 kor., Ernst Antal 1 kor., Martin Tivadar 2 kor., összesen

221. *Óbecse község* előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Feszli György 1 kor., Mihály Sándor 5 kor., Óbecse község 10 kor., összesen

222. *Vujevich Alajos* szobor-bizottsági pénztárnok gyűjtőívén adakoztak: Bagyon Ferenc 20 fill., Belázy József 20 fill., Bogisits György 1 kor., Darás Kálmán Szeged 1 kor., Darás Kálmánné Szeged 1 kor., Fogl Simon 50 fill., Goeser Antal 7 kor., Harmuth József 1 kor., Hermann József 1 kor., Hoek János 50 fill., Horváth János 20 fill., Horváth Mariska 40 fill., Hrabovszky István 20 fill., Kasza Margit 20 fill., Ludvig Mihály 20 fill., Mayer József 1 kor., Muzsik István 40 fill., Nebl Jakab 40 fill., Pfeitenroth István 20 fill., Probojesevits Mihály 20 fill., Szaich Lajos 2 kor., Szelmann Péter 1 kor., Tillinger Ferenc 2 kor., összesen

223. *Vujevich Simon* földbirtokos Nemesmilitics, gyűjtőívén adakoztak: Allaga Hugó 1 kor., Csernus András 1 kor., Czervenkovits Etelka 1 kor., Fischer Samu 1 kor., Horváth Gyula 1 kor., Horváth Mihály 1 kor., Horváth Mihályné 1 kor., Horváth Vitsuz 1 kor., id. Karagits István 1 kor., ifj. Karagits István 1 kor., Kiss Anna 2 kor., Kiss Mária 2 kor., Kocsis József 1 kor., Odry György 3 kor., Odry Gyula Zágráb 1 kor., Odry János 20 fill., Odry Miklós 1 kor., Tarr Józsefné 1 kor., Vidákovich Jenő 2 kor., Vidákovich Jenőné 1 kor., Vidákovich Máté 4 kor., Vidákovich Pál 2 kor., ifj. Vujevich József 2 kor., Vujevich Simon 10 kor., Vujevich Simonné 5 kor., összesen

224. *Sztrilich Zsigmond* Zombor, gyűjtőívén adakoztak: Csávosi László 1 kor., ifj. Csávosi Sándor 1 kor., Csávosi Sándor 1 kor., Csávosi Sándorné 1 kor., Sztrilich Zsigmond 10 kor., Sztrilich Zsigmondné 5 kor.

Összesen 6043 11 K
Vujevich Alajos,
pénztárnok.

Szerkesztői üzenet.

G. F. Moson. Költői szépséggel megírt cikkét akkor kaptuk, amikor már egy másik cikk teljesen kiszedve volt. A cikk mikénti felhasználására sürgős értesítést kérünk. Talán jövő évre közölhetnénk.

HIRDETÉSEK.

566/1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Sajkásgyörgye községben 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra.

Az okmányolt pályázati kérvények a szabályi járás főszolgabirájához **folyó évi április hó 10-ig** nyújtandók be. Zsablya, 1908. évi március hó 6-án.

Dr. Széchenyi Tamás.

54-3-1

főszolgabíró.

1143. kig. sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Szenttamás községben üresedésbe jött havi előleges részletekben kiszolgáltatandó 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi március hó 28-ig** terjeszszék be, mert a később érkezőket figyelembe nem veendem.

Óbecse, 1908. évi március hó 9.

Dr. Balaton,

főszolgabíró.

55-1

1730/1908. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben üresedésben levő községi irnoki állás betöltése céljából pályázatot hirdettek.

Ezen állás javadalmazása havi előleges részletekben 1000 korona.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy sajátkezűleg irt pályázati kérvényüket a vármegyei 6/887. kgy. számú szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve **folyó évi április hó 9-éig** annyiával inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnapul 1908. évi április hó 11-ik napjának d. e. 9 órája tüzetett ki. Topolya, 1908. évi március hó 9-én.

56-1

Császár Péter,

főszolgabíró.

297/1908.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

Sajkásgyörgye nagyközségében üresedésbe jött községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás a következő javadalmazással van egybekötve:

1. Évi fizetés 1600 korona.
2. Trachomások gyógykezeléséért 200 korona.
3. Szabályrendeletileg megállapított vágatási biztos díjak.
4. Természetbeni lakás.
5. Beteglátogatásért és vényírásért nappal 40 fillér, éjjel 80 fillér.
6. Egyéb kiküldetéseken a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. és az 1876. évi XIV. t. c.-nek megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi április hó 10-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Megjegyzem végül, hogy a magyar nyelv mellett a szerb és ruthén nyelv tudása is kívánatos.

Zsablya, 1908. március hó 5-én.

Dr. SZÉCHÉNYI TAMÁS,

főszolgabíró.

53-3-1

Bittermann Nándor és Fia könyv- és könyvnyomdájából Zomborban.

Páratlan és csodás hatású.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!
Legjobb szépiőszer a
FÖLDES-FÉLE

Óvakodjunk
nőszavaktól!

MARGIT-CRÉME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimlja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

RIVÁLÓ-TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1-20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-areviz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN,
B) gyógyszerész ARAD.

Főraktár Zomborban: Mihálovits István, Német Ignác, Temesváry J., Feher István, Illiu József gyógyszerárakban. 56-5-1

50-2-2

Eladó.

Egy új barok hálószoba és egy szalonberendezés eladó. Bővebbet: Juhász-utca 1. sz. a.

A magyar újságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs:

BRAUN SÁNDOR **LENGYEL ZOLTÁN**

Naponként 125,000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16 K — f. Negyedévre 4 K — f.
Félévre — 8 K — f. Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élelap!!!

Páratlan népszerűség!!

Remek szöveg. Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre . . . 6 K — f.

Félévre 3 K — f.

Negyedévre . . . 1 K 50 f.

Egy hónapra . . — K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a díszes „FIDIBUSZ-NAPTÁR“-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

- BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9. -